

Linköpings universitet
Rektor
581 83 LINKÖPING

Caroline Cruz
BESLUT

2007-01-30
Reg.nr 31-2796-06

Fråga om indirekt diskriminering vid tillämpning av högskoleprovet

Linköpings universitet har till Högskoleverket överlämnat ett ärende om indirekt diskriminering vid antagningen till läkarprogrammet och anfört i huvudsak följande. Upprinnelsen är en ansökan i oktober 2005 från N N om antagning till läkarutbildningen vid Linköpings universitet p.g.a. särskilda skäl och ett överklagande av universitetets avslag på hans ansökan. N N har i skrivelserna ifrågasatt att universitetet i allt högre grad använder sig av högskoleprovet vid fördelning av platserna till läkarutbildningen. Vidare har han åberopat två rapporter från Högskoleverket. Av dem drar han slutsatsen att provet diskriminerar svenskar med utländsk bakgrund och hänvisar till lagen om likabehandling av studenter i högskolan. Eftersom Högskoleverket ansvarar för att provet framställs anhöll universitetet om ett yttrande från verket.

Högskoleverket fann i sitt tidigare beslut (2006-02-22, reg.nr 31-273-06) inte anledning att avge något yttrande till universitetet. Orsaken var att Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) är ordinarie tillsynsmyndighet för frågor om etnisk diskriminering och har tillsyn över att lagen följs samt att DO hade kontaktats i ärendet. Dessutom framgick att N N överklagat universitetets antagningsbeslut till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH).

Av DO:s yttrande till universitetet daterat i mars 2006 framgår att DO varit i kontakt med verket. DO blev då informerad om verkets pågående arbete med provet för att minska skillnaden i resultat mellan svenskar och personer med utländsk bakgrund. Vidare framgår att DO inte tagit ställning till huruvida högskoleprovet är diskriminerande eller inte.

ÖNH avslog N Ns överklagande. I beslutet (2006-05-19, reg.nr 46-243-06) bedömer ÖNH att N Ns resultat på högskoleprovet inte haft någon avgörande betydelse för universitetets ställningstagande. ÖNH fann därför att det saknades anledning att närmare gå in på frågan om högskoleprovet missgynnat N N på något sätt och den eventuella betydelsen härav.

Högskoleverket vill i sammanhanget, med anledning av att N N hänvisar till verkets rapporter, lämna följande upplysningar. Rapporterna är från år 2001 respektive år 2003 och har båda titeln *Vilken betydelse har utländsk bakgrund för resultatet på högskoleprovet?* Den senare med tillägget II. Rapporterna ingår i Högskoleverkets rapportserie (2001:3 R och 2003:23 R) och finns att läsa på verkets webbplats www.hsv.se.

I rapporterna konstaterar författarna att det finns skillnader i resultat på högskoleprovet mellan svenskfödda och utlandsfödda. Förklaringen till skillnaderna är enligt författarna att högskoleprovet ges på svenska och att uppgifterna innehåller inslag som refererar till svenska förhållanden. Vidare anför författarna att skillnader i resultat mellan svenskfödda och utlandsfödda inte har observerats på delprovet Engelsk läsförståelse och att totalresultatet påverkas av ålder vid inflyttning till Sverige samt den tid man vistats i Sverige. Författarna uttalar sig dock inte i någon av rapporterna om dessa resultat innebär att de utlandsfödda diskrimineras.

Författarna skriver i den avslutande diskussionen på s. 62 i den senare rapporten att det är en bedömningsfråga om provet skall vara på svenska eller inte. Författarna säger vidare på samma sida att om det visar sig att de krav på svenska som ställs i högskoleprovet är viktiga för senare studieresultat, kan skillnaderna i provresultaten sägas vara rimliga.

Högskoleverket har i sitt arbete med provet rutiner som skall minska risken för att enskilda uppgifter på provet missgynnar utlandsfödda. I expertgrupperna som granskar uppgifterna på högskoleprovet finns personer med invandrarbakgrund eller som undervisar i Svenska för invandrare. Varje enskild uppgift granskas alltså utifrån de specifika svårigheter för personer med utländsk bakgrund som uppgiften kan innebära. Högskoleverket konstaterar att detta arbete givit resultat då författarna till rapporterna inte kunnat finna enskilda uppgifter som missgynnar utlandsfödda.

Sammanfattningsvis konstaterar Högskoleverket att det inte är verket utan DO som har tillsyn över frågor om etnisk diskriminering. Högskoleverket fortsätter dock sitt arbete med att minimera risker för att provet skall missgynna personer med utländsk bakgrund.

Med detta besked avslutas ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern efter föredragning av verksjuristen Caroline Cruz i närvaro av chefsjuristen Eva Westberg och chefen för utredningsavdelningen Håkan Forsberg. I ärendets handläggning har även

verksjuristen Teresa Edelman och utredaren Nils Olsson deltagit.

Sigbrit Franke

Caroline Cruz

Kopia för kännedom till
N N
DO
ÖNH